

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

תוכן

- א. כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה.....1
- ב. העושה סוכתו בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה ... בקשין ... נופו... דעביד ליה בהוצא ודפנא2

דף כד:

א. כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה

כל מחיצות שלא נעשו כדי לדור בתוכן דהיינו לכניסה ויציאה תמיד, אלא לשמור מה שיניחו בתוכן או לישיב בתוכן לשמור השדות שאינו דר בה יומם ולילה אלא מסתופף בצלה בלבד כשהחמה עומדת עליו. אף על פי שהן מחיצות גמורות מן התורה לענין שבת¹ והזורק לתוכן מרשות הרבים הייב אפילו יש בתוכן כמה מילין, מכל מקום מדברי סופרים אין מטלטלין בתוכן אלא בד' אמות אם יש בתוכן יותר מבית סאתים מפני שהן אינן חשובות מוקפות לדירה, אבל עד בית סאתים ועד בכלל מותר לטלטל בכל המוקף.

לפיכך אילן שענפיו יורדין למטה כל סביבו אם אינם גבוהים ג' טפחים מן הארץ, שהרי הם לבודים לארץ, ועיקרן במקום שמחוברים לגזע האילן הוא גבוה י' טפחים, הרי הם חשובים מחיצה ומותר לטלטל בתוכן אף על פי שלא נעשו לדירה, אפילו במקום שאין גבוה י' טפחים שהרי הם חורי רה"י וברה"י דמי.

והוא שימלא האויר שבין הענפים בעצים או בקשו, שבך תתחזק המחיצה שלא תתנדנד ע"י הרוח, וכמו כן יקשרם שם כדי שלא ינידם הרוח, שכל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה.

והוא הדין אם אין גבוהים י' טפחים במקום שמחוברים לאילן אלא שבאמצע הם גבוהים עשרה שעשויים כקשת ועריך שיהא ביניהם ד' על ד' בכל גובה עשרה שאם אין ביניהם ד' אלא מלמטה מעשרה ואילך הרי הן ככרמלית

וכל זה עד בית סאתים אבל יותר מבית סאתים אסור.

¹ שו"ע ונו"כ שסב סעיף א

הלכות הדרף היומי

מסכת סוכה

ואפילו נטע האילן מתחלה לשם כך כדי שיהיו ענפיו מחיצות סביבו להתיר שם הטלטול אין זה מועיל כלום, כיון שאינו עשוי לדור בו אלא להסתופף בעלו לשמור השדות, אבל אם הוא עשוי לדור בו ואפילו לא נטעו מתחלה כדי לדור בו, אלא שמילא קש בין הענפים כדי לדור בו, אם רוב הדופן מן הקש הממלא שם לדירה הרי זה כאלו כל הדופן עשוי לדירה, ומטלטלין שם אפילו ביותר מסאתים. (ואפילו שאין ברוחב הקש יותר מעשר מותר, ואם יש ברוחבו יותר מעשר אף על פי שאינו רוב הדופן גם כן מותר.

ב. העושה סוכתו בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה ... בקשין ... נופו... דעביד ליה בהוצא ודפנא

העושה סוכתו בין האילנות, בכך שבנה מסגרת להעמיד עליו את הסכך², והאילנות עצמם הם הדפנות לה, אם היו חזקים³, או שקשר אותם וחיזק אותם עד שלא תהא הרוח מצויה מנידה אותם תמיד, הסוכה כשרה.

ואם הענפים הנם חלק מהמחיצה בתוך עשרה טפחים, צריך שימלא בין החללים שבין העלים והענפים, בתבן ובקש כדי שלא תניד אותם הרוח, ויקשור אותם, והרי זו כשרה.

אך אם על ידי הרוח הדפנות ינועו⁴, גם אם לא יפלו מהרוח⁵, אינם נחשבים כמחיצה אפילו אם בנה במקום בו אין רוח כלל⁶, כגון מקום מוקף מחיצות⁷.

לפיכך⁸ אין נכון לעשות את המחיצות הדרושות להכשר הסוכה מיריעות של בד פלסטיק או ניילון. ואפילו אם קשרם בחזקה, שלפעמים מתנתק בלי שישים לב, והרי זו מחיצה שאינה יכולה לעמוד בפני רוח מצויה. ואם רוצה לעשות מחיצה כזו יעשה במחיצות הסוכה או חבלים

² כיון שאם סמכה על האילן אין עולים להם ביו"ט כדעיל דף כב. מ"ב מו ועוד שאין מעמידים הסכך בדבר שאינו ראוי לסיכוך.

³ ומס

פיק שרוב הדופן חזקה כגון שהיא הגזע. מ"ב שם מז

⁴ ורק אם ינועו מהסכך ביותר משלשה טפחים או שמתרומם מעל הקרקע יותר משלשה טפחים, או שנעה ונדה במרכזה בטווח של יותר משלשה טפחים לכל צד שאז הסוכה פסולה אפילו בשעה שהמחיצה נחה ואינה מתנוענעת, אבל אם מתנוענעת מעט אנה ואנה אין בכך פסול כלל.

⁵ מ"ב מח וברש"י הר"ן הריטב"א והאו"ז.

⁶ החזו"א סי' נ"ב סק"ד נוטה להכשיר כפי שימת הלק"ט המובא בבה"ט סק"י, דמה לי קושר את המחיצה עצמה ומה לי מעמיד כותל להגן בפני הרוח שלא תניע את המחיצה. וע"ע בהסבר מחלוקת זו דהמג"א והלק"ט במקראי קודש סוכות ח"א סי' ב'

⁷ שם במ"ב כדעת המג"א ושאר אחרונים.

⁸ שו"ע ומ"ב שם

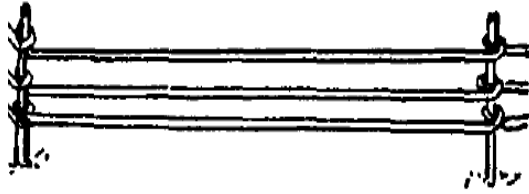
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הרף היומי

מסכת סוכה

שקושרם פחות פחות ממרחק שלושה טפחים – 23.4 אחד מהשני. שאז גם אם ינתקו היריעות, תהיה הסוכה כשרה בגלל החבלים או הקנים.

וכן יכול להעמיד קנים או לקשור חבלים אחד מעל השני בפחות ממרחק שלושה טפחים – 23.4 עד לגובה עשרה טפחים, ובלבד שיעשה כן בארבעת הדפנות, מארבעה רוחות, אך עם עושה רק ג' מחיצות בסוכה, אם עשה כל הג' בקנים בלבד אינו מועיל⁹.

⁹ כיון שהפרוץ מרובה על העומד ורק כשיש עומד גמור כפס ד' ומשהו יחד עם לבוד אמרי' שפרוץ מרובה כשר בסוכה אך כשאין עומד גמור אלא ר על ידי לבוד אמרי' שפרוץ מרובה פסול. מ"א ריש סי' תרל ומובא במ"ב ס"ק ז ועיי"ש בא"א שזהו מדרבנן דמדאורייתא לבוד הוי כעומד גמור וכיון דאיכא ג' מחיצות מהני. ומובא במ"ב שם ס"ק כב

להצטרפות להלכות הרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>